

Eksamensoppgave RESA1002 V2023

Besvar

Enten

1. Gjør rede for noen karakteristiske trekk ved kristne og muslimske identiteter i det moderne Europa. Diskuter deretter betydningen av kulturelle møter og politiske spenninger i forhold til homogenisering og pluralisering av kristendom og islam. Ta i bruk ett eller flere case (ligger i Canvas) som har blitt analysert på emnet til å eksemplifisere karakteristiske trekk og/eller momenter i drøftingen.

Eller

2. Gi eksempler på noen hovedutfordringer i dagens interreligiøse dialog mellom kristne og muslimer i Skandinavia. Drøft så betydningen av politiske og kulturelle forhold for kristen-muslimsk dialog i Norge. Ta i bruk ett eller flere case som har blitt analysert på emnet i drøftingen.

Kandidaten skal svare på enten oppgave 1 eller oppgave 2.

Sensorveiledning- RESA1002, vår 2023

Læringsutbyttebeskrivelser:

Emnet gir en innføring i forholdet mellom islam, kristendom og vesten i et historisk og teologisk perspektiv. De utvalgte fokusområdene gir et innblikk i kompleksiteten i de interreligiøse relasjonene mellom kristne og muslimer gjennom historien, noe som er viktig for forståelsen av dagens forhold. Hovedfokus er temaer som historiske erfaringer i form av konflikter, kulturell og politisk interaksjon og dialog, som har preget relasjonene mellom disse to religionene fra 700- til 2000-tallet. Et viktig utgangspunkt er forståelsen av islam og kristendom som størrelser i bevegelse. Når det gjelder teologi, er hovedfokuset på tolkninger innenfor de to religionene og teologiens rolle i sosiopolitiske sammenhenger. Samtidigseksempler vil bli brukt for å granske og belyse historiske og teologiske perspektiver, og for å se hvordan historien påvirker samtiden. Betydningen av disse diskusjonene vurderes også i forhold til moderne utfordringer (individualisering, sekularisme, moralsk pluralisme) som både kristne og muslimer møter i vesten.

Kunnskap:

Du har innsikt i mangfoldet av interaksjoner mellom muslimer og kristne gjennom historien samt kunnskap om kristne og islamske grunnbegreper. Dette innbefatter kjennskap til teologiske forskjeller og likheter mellom kristendom og islam. Du er kjent med forholdet mellom religion og kultur og det kulturelle mangfoldet mellom kristne og muslimer. Du har innsikt i noen høyaktuelle temaer knyttet til interreligiøs forhold, som interreligiøse møter i vesten, interreligiøsdialog og kjønn.

Ferdigheter:

Du har utvikle evnen til å se aktuelle problemstillinger fra et relasjonelt perspektiv og kan anvende historisk kunnskap, teologisk argumentasjon og innsikt i aktuelle hendelser. Du kan diskutere spenninger mellom religionene i lys av religionsmøte og i sammenheng med dagens politiske situasjon. Du kan analyser tekst og kritisk vurdere forskjellige framstillinger og perspektiva. Du kan argumentere og skrive tekster etter akademiske kriterier med fokus på kildebruk.

Holdninger:

Emnet bidrar til refleksjon over den betydning religion og teologi har for samtidsdebatter. Du vil utvikle kritiske holdninger til (re)presentasjon av religion, og da særlig islam og kristendom, i samtiden og kjenne til religionspolitiske handlingsmønstre og strategier i den norske konteksten.

Vurderingskriterier

Begge oppgavene er drøftingsoppgaver. Dette krever at kandidaten klarer å avgrense og disponere besvarelsen. Begge oppgavene er relativt åpne, hvilket gir stort rom for selvstendighet. Det er dessuten derfor også flere veier til en god besvarelse. For begge oppgavene gjelder:

- Evne til å begrunne valg av vinkling på drøftingen
- Evne til å anvende og å koble sammen ulike deler av pensum i emnet
- Evne til å anvende teori på relevante eksempler fra pensum
- Evnen til å anvende caser i diskusjonen.

Momenter som kan trekke opp:

- Tydelige redegjørelser med bruk av fagbegreper
- Gode refleksjoner
- Redegjørelsen anvendes aktivt i drøftingen
- Evne til selvstendighet og originale perspektiver
- Redegjør for viktigheten av kontekst og strategier som oppstår i disse (oppgave 1)
- Redegjør og drøfter religionsdialog og norsk religionspolitikk med fokus på det livssynsåpne samfunn (oppgave 2)

Momenter som trekker ned:

- Rotete tekst og irrelevant innhold
- Upresis begrepsbruk
- Lite drøfting og faglig refleksjon
- Surr i referanser, manglende referanse
- Lite til ingen bruk av kjernepensum.
- Kun bruk av Leirvik (2014) og Plesner (2016) (oppgave 2)

Kjernepensum er Leirvik (2014) *Islam og kristendom: konflikt og dialog* og Michalski ed. (2006) *Religion in the New Europe*.

Det forventes at studentene tar i bruk andre kilder i tillegg til kernepensum, blant annet kronikkene og nyhetssaker vi har jobbet med.

Oppgave 1.

Litteratur i tillegg til kernepensum:

Bektović (2004; 2018) ; Jørgensen (2004) ; Leirvik (2009) ; Duderija og Rane (2019) ; Linge (2013) ; Østrem-Khan (2008) ; Grung (2013) ; Rana (2016) ; Vogt (2018) ; Rian (2018) ; Jakobsen (2018) ; Plesner (2016).

Case: «En muslim søker nattverd» ; «Det finnes mangfold i islam» ; «Regjeringen vil ha LGBTH-kompetanse inn i trossamfunn».

Substansielle momenter som kan behandles i oppgave 1:

- Besvarelsen redegjør for viktigheten av kontekst og tildeles teologisk ståsted for utvikling a identitet. Forhold mellom majoritet-minoritet tas opp i tillegg til en refleksjon rundt begrepet «Vesten».
- Besvarelsen trekker fram historiske og nåtidige møter mellom muslimer/islam og kristne/kristendom, og viser til teologiske likheter og forskjeller som påvirker samhandlingen mellom gruppene. Religionskritikk, intern og ekstern kan tas opp.
- Besvarelsen vil kunne begrunne avgrensning av hvilke pensumtekster som velges.

Oppgave 2.

Litteratur i tillegg til kernepensum:

Kloster (2016) ; Grung (2013; 2016) ; Ishaq (2017) ; Rana (2016) ; Kullerud (2016) ; Raisanen (2002) ; Kerr (1991) ; Sidiqi (1996) ; Nasr (1990) ; Leirvik (2022) ; Bangstad (2013) ; Jakobsen (2018) ; Bektovic og Raun Iversen (2020) ; Bektovic (2012) ; Plesner (2016).

Case: «En muslim søker nattverd» ; «Det finnes mangfold i islam» ; «Regjeringen vil ha LGBTH-kompetanse inn i trossamfunn» ; «Det livssynsåpne Norge slår sprekker»

Substansielle momenter som kan behandles i oppgave 2:

- Besvarelsen redegjør for forskjellige definisjoner av dialog og spesielt religionsdialog
- Besvarelsen redegjør for norsk religionspolitikk og bruker «livssynsåpent samfunn» som et hovedbegrep.
- I besvarelsen påpekes hovedaktører i organisert religionsdialog og hvilke «saker» de har særlig arbeidet med og hvilke har ikke blitt grundig behandlet. På dette punktet kan casene trekkes inn i diskusjonen.
- Besvarelsen vil kunne begrunne avgrensning av hvilke pensumtekster som velges